

Puntsgewijze toelichting aanbevelingen Rapport Van der Meer

Aanbevelingen Van der Meer	Toelichting	In anticiperende beleidsregel per 1-1-2022	In wijziging Bvr en Btm	Mee in stelselvernieuwing
<i>Puntentoekenning algemeen</i>				
1. Het uitgangspunt van het stelsel wordt gehandhaafd dat bij de puntentoekenning gemiddeld genomen een aan het verlenen van rechtsbijstand besteed uur overeenkomt met één punt, zodat de daadwerkelijke bestede tijd wordt vergoed.	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Dat betekent dan ook dat de tijdelijke verhoging van het punttarief voor 2020 en 2021 vanaf 1 januari 2022 niet wordt gecontinueerd. De tijdelijke verhoging van het punttarief was ingegeven om advocaten de omslag naar een verbeterde rechtsbijstand, die op termijn tot hogere vergoedingen voor de advocatuur zou leiden, op een verantwoorde manier te kunnen maken. Met de uitvoering van scenario 1 van Van der Meer worden die hogere vergoedingen gerealiseerd en komt de noodzaak van voortzetting van de tijdelijke toelage te vervallen.	+	+	
2. Breng de bijlage van het Bvr 2000 in overeenstemming met de door de commissie voorgestelde puntentoekenningen.	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Gekeken is wat qua uitvoering en complexiteit per 1 januari 2022 realiseerbaar is. Om zo dicht mogelijk bij scenario 1 van de commissie en de aanbevelingen te blijven wordt de zaakcodelijst van de Raad aangepast conform o.a. bijlage 8 rapport Van der Meer. Aangezien de wijzigingen per 1 januari 2022 allereerst met een anticiperende beleidsregel worden ingevoerd en bij beleidsregel niet ten nadele mag worden afgeweken van de wet, worden die forfaitaire punten die een verlaging inhouden pas meegenomen met de wijzigingen van het Bvr en Btm. Het gaat hier om de vergoedingen voor rechtsbijstand:	+ (alleen de punten die worden verhoogd of ongewijzigd blijven)	+ (ook de punten die worden verlaagd)	-

	<p>-bij een schuldsanering; -voor een gesloten uithuisplaatsing van een minderjarige; -voor drie fases in de asielaanvraagprocedure; -voor beroep bij een vervolgaanvraag asiel; -voor beroep bij een vervolgaanvraag regulier. De door de commissie aanbevolen vergoedingen voor de toekenning van rechtsbijstand in asielzaken (3 fasen) wordt in aangepaste vorm overgenomen. De commissie adviseert om 8 punten toe te kennen voor rechtsbijstandsverlening in 1 fase, 7 punten in 2 fasen, en 10 punten in 3 fasen. Omdat het overnemen van deze puntenaantallen tot de uitkomst zou leiden dat een rechtsbijstandsverlener in 2 fasen minder vergoeding krijgt dan dat hij zou krijgen bij 1 fase, wordt dit advies als volgt doorgevoerd. Voor rechtsbijstandsverlening in 1 fase worden 7 punten toegekend, in 2 fasen worden 8 punten toegekend, en in 3 fasen wordt 10 punten toegekend. Gemiddeld genomen gaat het om hetzelfde aantal punten, maar met een meer logische opbouw ten opzichte van het geleverde werk.</p>			
<p>3. De punten voor een adviestoevoeging worden 4 punten tot zeven uur en 10 punten als vanaf zeven uur aan de advieszaak is besteed.</p>	<p>De aanbeveling om de vergoeding bij zwaardere advieszaken te verhogen van 8 naar 10 punten wordt overgenomen. De urengrens om een advieszaak als zwaar te kwalificeren wordt verhoogd van zes of meer naar zeven of meer uur. Hierbij worden conform het advies van Van der Meer de normale afrondingsregels toegepast. De verhoging van de vergoeding gaat in per 1 januari 2022. De verschuiving van de urengrens is een aanbeveling ten nadele en zal ingevoerd worden met de wijzigingen van het Bvr en Btm.</p>	<p>+ (voor wat betreft verhoging punten van 8 naar 10 voor zware advieszaken)</p>	<p>+ (incl. verhoging urengrens van 6 naar 7 uur)</p>	

4. Maximeer het aantal punten in advieszaken op het forfait van de bijbehorende procedure.	Deze aanbeveling wordt overgenomen bij de wijziging van het Bvr, aangezien dit nadelig kan uitvallen kan dit niet bij beleidsregel worden geregeld.	-	+	
5. Pas het procedurebegrip in artikel 1 van het Bvr 2000 zodanig aan dat zaken voor een Europese klachtinstantie niet meer als adviestoevoeging hoeven te worden afgedaan, maar als een procedure.	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Dergelijke procedures moeten onder het huidige regiem aangemerkt worden als advieszaken, omdat de instantie niet onder het procedurebegrip wordt genoemd. Aangezien bij ontvankelijke klachten een volwaardige procedure wordt gevoerd, is dit niet (meer) gerechtvaardigd en behoort dit als een procedure te worden aangemerkt.	+	+	-
6. Er is onvoldoende grond gevonden voor de introductie van trajecttoevoegingen.	N.v.t.			
<i>Echtscheiding</i>				
7. Creëer één toevoeging voor echtscheidingszaken en beëindiging samenwoning van 13 punten. Hef het onderscheid tussen zaken met en zonder tegenspraak op.	Deze aanbeveling wordt gedeeltelijk overgenomen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen echtscheidingszaken en beëindiging samenwoning, waarbij het onderscheid tussen zaken met en zonder tegenspraak wel wordt opgeheven.	+ (in aangepaste vorm)	+ (in aangepaste vorm)	
8. Ken een aanvulling toe voor objectief vast te stellen activiteiten in een echtscheidingsprocedure: a) een aanvulling voor een op tegenspraak verkregen voorlopige voorziening (4 punten); b) een aanvulling bij toegekende partneralimentatie (4 punten); c) een aanvulling bij de	Deze aanbeveling wordt overgenomen. De sinds 1 juli 2021 geldende tijdelijke beleidsregel voor (echt)scheidingen vervalt per 1 januari 2022. In deze aanbeveling is geen rekening gehouden met mediationtoevoegingen voor echtscheidingen. In het proces rondom de tijdelijke beleidsregel (echt)scheidingen is besloten ook voor mediation een extra toeslag toe te kennen indien er een ouderschapsplan is opgesteld omdat het een gegeven is dat dit zonder meer ook extra werk voor de mediators betekent. Dit voortschrijdend inzicht is daarom	+	+	

<p>aanwezigheid van minderjarige kinderen waarvoor financiële bijdragen, gezag en/of omgang geregeld dienen te worden (4 punten).</p>	<p>nu ook meegenomen in de beleidsuitwerking. Voor mediationtoevoegingen bij (echt)scheidingen wordt in aanvulling op de aanbeveling van Van der Meer per 1 januari 2022 ook voorzien in een aanvulling van 4 punten, in het geval van de aanwezigheid van minderjarige kinderen, ongeacht of één of beide ouders Wrb-gerechtigde is. Voor toegekende partneralimentatie en voorlopige voorziening (de overige voorgestelde aanvullingen door de commissie in (echt)scheidingszaken) is een aanvulling voor mediation niet aan de orde, omdat dit gaat om zaken die bij de rechter moeten voorkomen.</p>			
<p>9. Deze echtscheiding specifieke aanvullingen zijn te onderscheiden van de generieke toeslagen, zoals de zittingstoelage. Die toeslag blijft ook in de nieuwe systematiek bestaan.</p>	<p>N.v.t.</p>			
<p>10. De aanvullingen tellen niet mee in het bepalen van de grens om in aanmerking te komen voor extra uren, maar tellen wel mee in het dichten van het extra-urengat.</p>	<p>De aanbeveling om het gat dat ontstaat tussen de EXU-grens en het forfait op te vullen met punten uit toeslagen wordt per 1 januari 2022 in aangepaste vorm overgenomen. Deze aanbeveling is namelijk praktisch niet te implementeren, zeker niet binnen een kort tijdsbestek. De strekking van de aanbeveling wordt gevolgd, maar anders ingericht: twee maal het forfait en de percentages van het forfait wordt verdisconteerd door de punten van de toeslagen te verhogen met een half punt. De EXU-grens voor advieszaken en mediation is nu ook gesteld op drie maal het hoogste puntenaantal. Aangezien ook hier een groter gat ontstaat, wordt ook voor deze zaken de grens op twee maal het forfait gesteld. Wel</p>	<p>+ (in aangepaste vorm)</p>	<p>+ (in aangepaste vorm)</p>	

	is van belang dat in de stelselvernieuwing de EXU beoordeling op termijn anders wordt ingericht, ook met inachtneming van de ontwikkeling van rechtshulppakketten, waardoor de tijdelijkheid van deze maatregel van begin af aan onderschreven moet worden.			
11. Breng de werkzaamheden van de bijzondere curator in echtscheidingszaken onder in een eigen zaakscade met een puntenaantal van 10.	Deze aanbeveling wordt overgenomen, voor de bijzondere curator wordt een afzonderlijke zaakcode gereserveerd.	+	+	
12. Creëer één forfait van 10 punten voor mediationzaken.	Deze aanbeveling wordt overgenomen en is zo geïnterpreteerd dat het gaat om een geadviseerde vergoeding van 5 punten per toevoeging, waarbij dus 10 punten worden toegekend voor de gehele zaak en als beide partijen Wrb-gerechtigd zijn. Het onderscheid tussen mediation tot vier uur en mediation van vier uur of meer, komt te vervallen.	+	+	
13. Zorg ook in mediationzaken voor een goede registratie van gemaakte uren ten behoeve van volgende evaluaties. Uit de registratie van de bestede uren moet duidelijk zijn dat het – in beginsel – gaat om de gemaakte uren per rechtszoekende en niet per mediation.	Deze aanbeveling wordt overgenomen maar is niet van toepassing voor de beleidsregel of aanpassing Btm.			
<i>Asiel</i>				
14. Introduceer een toeslag voor het bijwonen van extra gehoren in de aanvraagfase van een samenhangende zaak in de asielprocedure	De uitwerking van de aanbevelingen over asiel zijn (in onderlinge samenhang) zeer complex, vergt veel tijd en een ingewikkelde ICT-aanpassing. Omdat dit niet voor 1 januari 2022 realiseerbaar is worden deze aanbevelingen niet in de beleidsregel meegenomen. Aanbevelingen 14 tot en met 19 vergen mede	-	PM	

	gelet op de onderlinge samenhang een nadere analyse. Deze worden, voorzover uitvoerbaar, meegenomen in de wijzigingen Bvr.			
15. Vervang de standaard toeslag voor verwijzing naar de VA-procedure door een toeslag voor aantoonbare extra werkzaamheden in de vorm van een extra gehoor na zending naar de VA-procedure.	Idem als bij 14.	”	”	
16. Schaf de toevoeging in asielzaken voor een voorlopige voorziening af en vervang die door een toeslag, die wordt toegekend als de voorlopige voorziening apart van het beroep of het hoger beroep wordt behandeld.	Idem als bij 14.	”	”	
17. Wijzig in artikel 5, tweede lid, van het Bvr 2000 dat artikel 12 van het Bvr 2000 niet langer van overeenkomstige toepassing wordt verklaard. In plaats daarvan kan in artikel 5, tweede lid, van het Bvr 2000, overeenkomstig als voor het strafrecht in artikel 19 en 19a van het Bvr 2000 is gebeurd, een nog nader te bepalen aparte vergoeding worden opgenomen voor het intrekken van de procedure.	Idem als bij 14.	”	”	
18. Ken een toeslag toe in het geval er een nieuwe zienswijze moet worden ingediend bij de zogenaamde herleving van de	Idem als bij 14.	”	”	

aanvraagprocedure bij een gewonnen beroep. Vaak moeten er substantiële werkzaamheden worden verricht, zoals het voorbereiden en bijwonen van een aanvullend gehoor of het schrijven van een zienswijze.				
19. Ken bij een gewonnen Dublin-beroep een toeslag toe bij een nieuwe zienswijze in de AA-procedure. Die toeslag ziet uitsluitend op de zaak die na verwijzing naar de AA-procedure opnieuw eindigt in een Dublin-beschikking en valt onder het bereik van de eerdere Dublin-toevoeging.	Idem als bij 14.	"	"	
20. Halveer bij een afgewezen verzoek in het kader van no cure less fee bij asiel de voorgestelde puntentoekenning tot 5 punten (in plaats van 10). Bij een gegrond beroep of hoger beroep worden de vergoedingen in de voorgaande fase gecorrigeerd met een herstelbetaling van het aantal punten dat de advocaat door de afwijzing in eerste aanleg of (hoger) beroep is misgelopen door de halvering.	De aanbeveling om bij een afgewezen verzoek in het kader van no cure less fee bij asiel de voorgestelde puntentoekenning te halveren wordt per 1 januari 2022 overgenomen. Wanneer een advocaat bij een gegrond beroep of hoger beroep in het gelijk wordt gesteld, worden de vergoedingen in de voorgaande fasen gecorrigeerd met een herstelbetaling van het aantal punten dat de advocaat door de afwijzing in eerste aanleg en/of beroep is misgelopen door de halvering. Deze aanbeveling is zo geïnterpreteerd dat deze ook geldt voor alle opvolgende procedures. Hier wordt als systematiek het volgende vormgegeven: bij alle toevoegingen voor asiel- en vreemdelingenzaken, die zien op herhaalde aanvragen, wordt bij declaratie bij een bezwaar, beroep of hoger beroep waarbij de advocaat in het gelijk wordt gesteld, de punten toegekend op basis van de bijlage 8 Van der	+	+	

	Meer. Wanneer bij declaratie blijkt dat in het bezwaar, beroep of hoger beroep de advocaat in het ongelijk wordt gesteld, wordt conform het advies van Van der Meer de helft van dit aantal punten toegekend. Wanneer bij een beroep of hoger beroep de advocaat alsnog in het gelijk wordt gesteld, wordt de zaak in eerste aanleg en eventueel beroep handmatig opgehoogd naar het volledige forfait per toevoeging.			
<i>Multiproblematiek</i>				
21. Geef prioriteit aan het door de raad ontwikkelen van het klantvolgsysteem als belangrijk hulpmiddel bij het signaleren en monitoren van multiproblematiek.	Deze aanbeveling wordt vooralsnog niet overgenomen, omdat realisatie hiervan per 1 januari 2022 uitvoeringstechnisch niet mogelijk is. De aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
22. Creëer in het geval van schuldenproblematiek meer ruimte om gebruik te maken van (provisieel) beschermingsbewind.	Deze aanbeveling wordt vooralsnog niet overgenomen, omdat realisatie hiervan per 1 januari 2022 uitvoeringstechnisch niet mogelijk is. De aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
<i>Extra-urenzaken</i>				
23. Bij de beoordeling van extra-urenzaken dient het niveau (opleiding, kennis en ervaring) van de medewerker van de raad aan te sluiten bij het niveau van de rechtsbijstandverlener; alleen dan is een zinvolle uitwisseling van argumenten mogelijk.	Deze aanbeveling behoort tot het traject dat ziet op een andere inrichting van de extra urenbeoordeling. Dit traject is al gestart.			
24. Neem de inrichting van de door de commissie-Wolfsen voorgestelde commissie inzake	Deze aanbeveling behoort tot het traject dat ziet op een andere inrichting van de extra urenbeoordeling. Dit traject is al gestart.			

de advisering in extra-urenzaken spoedig ter hand.				
25. Verricht nader onderzoek naar inhoudelijke en zo veel mogelijk objectiveerbare en relatief eenvoudig vast te stellen criteria voor de toekenning van aanvullende vergoedingen in grote strafzaken.	Deze aanbeveling behoort tot het traject dat ziet op een andere inrichting van de extra urenbeoordeling. Dit traject is al gestart.			
26. Handhaaf het huidige systeem voor extra uren (een drempel op driemaal het forfait), maar maximeer het aantal onbetaalde uren, waarbij rekening wordt gehouden met toeslagen.	Deze aanbeveling wordt in aangepaste vorm overgenomen. Zie aanbeveling 10.	+ (in aangepaste vorm)	+ (in aangepaste vorm)	
<i>Toeslagen</i>				
27. Maak een tijdelijke regeling voor het toekennen van toeslagen (voor bestaande gronden voor een toeslag en de door de commissie voorgestelde op het terrein van asiel).	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Zie de toelichting bij aanbevelingen 10 en 28.	+	+	
28. Maak in dat tijdelijke, uniforme systeem onderscheid naar drie toeslagcategorieën: -1 toeslag: een extra puntentoekenning van 36% van het kale forfait; -2 toeslagen: een extra puntentoekenning van 71% van het kale forfait; - 3 of meer toeslagen: een extra puntentoekenning van 107% van het kale forfait.	Deze aanbeveling wordt niet overgenomen, omdat deze ziet op een stapsgewijze procentuele verhoging van het forfait in het geval van 1 t/m 3 toeslagen, hetgeen zeer complex is en daardoor (technisch) niet uitvoerbaar. In plaats daarvan worden de toeslagen tijdelijk met 0,5 punt verhoogd. Zie bij aanbeveling 10.	-	-	

29. Zorg voor een betere tijdregistratie van de tijd die wordt besteed aan werkzaamheden waarvoor een toeslag geldt.	Deze aanbeveling wordt vooralsnog niet overgenomen, omdat realisatie hiervan per 1 januari 2022 uitvoeringstechnisch niet mogelijk is. De aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
30. Breid de samenhangregeling van artikel 11 van het Bvr 2000 uit naar adviestoevoegingen. Met relatief veel intrekkingen en de aanwezigheid van grote gezinnen, is deze aanbeveling juist van betekenis in asielzaken maar krijgt via de wijziging van artikel 11 van het Bvr 2000 een ruimere toepassing dan alleen asielzaken.	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Het uitbreiden van de samenhangregeling betekent een iets lagere vergoeding op dit onderdeel voor de advocatuur. Om die reden wordt deze aanbeveling niet meegenomen in de anticiperende beleidsregel, maar wel bij de wijziging van het Bvr.	-	+	
31. Breid de samenhangregeling van artikel 11 van het Bvr 2000 uit naar zaken waarin geen zitting heeft plaats gevonden.	De aanbeveling om de samenhangregeling ook van toepassing te laten worden op advieszaken en het schrappen van de term 'ter zitting' in artikel 11 Bvr wordt overgenomen. Invoering vindt plaats met de wijzigingen van het Bvr en Btm, aangezien hiermee de vergoedingen ten nadele worden verlaagd.	-	+	
<i>Reistijd en kosten</i>				
32. Stel de vergoeding voor reistijd op 0,5 punt per volle gereisde 50 km per bezoek. De keuze met welk vervoersmiddel de rechtsbijstandverlener reist, is niet van invloed op de hoogte van de toeslag.	Deze aanbeveling wordt overgenomen en geldt ook voor mediationzaken. De vergoeding voor vlieguren (art. 24 lid 3 Bvr) blijft ongewijzigd.	+	+	
<i>Taakdifferentiatie</i>				
33. Schrap in de regelgeving de verplichting om in een zaak alle	Wordt nader bezien in de stelselvernieuwing. De Raad heeft met ingang van 2021 in artikel	-	-	+

werkzaamheden persoonlijk te verrichten en vervang deze door de verplichting om door anderen in een zaak onder het bereik van de toevoeging verrichte werkzaamheden naar aard en omvang te specificeren.	1 sub o van de inschrijvingsvoorwaarden de mogelijkheid opgenomen voor advocaten om paralegals met minimaal een vierjarige juridische HBO opleiding of een juridische WO bacheloropleiding rechtsbijstand te laten verlenen in een toevoeging.			
34. Stel voor het onder het bereik van de toevoeging door een paralegal verricht werk een apart puntental en –tarief vast.	Wordt nader bezien in de stelselvernieuwing.	-	-	+
<i>Financiering rechtsbijstandverlening</i>				
35. Verzoek de raad om de mogelijkheden om contracten af te sluiten met advocaten, of samenwerkingsverband van advocaten nader te verkennen. Aansluitend hierop zou de raad meer ervaring op moeten doen met het afsluiten van contracten met andere rechtsbijstandverleners dan advocaten.	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
<i>Kwaliteit</i>				
36. Scherp – overeenkomstig de aanbevelingen van de commissie-Wolfsen – de inschrijvingsvoorwaarden van de raad aan en breid het systeem van aparte inschrijvingsvoorwaarden voor specifieke rechtsgebieden verder uit. De raad en de Nederlandse orde van advocaten moeten dit	Dit is al stand beleid en een continu proces.			

gezamenlijk ter hand nemen, bij gebreke waarvan de raad tot besluitvorming dient over te gaan.				
37. Beperk het aantal rechtsgebieden waarop een advocaat binnen het stelsel werkzaam mag zijn. De raad en de Nederlandse orde van advocaten moeten dit gezamenlijk ter hand nemen, bij gebreke waarvan de raad tot besluitvorming dient over te gaan.	Dit is staand beleid waarbij aangesloten is bij het rechtsgebiedenregister van de NOvA.			
38. Incorporeer peer review in het stelsel en doe periodiek onafhankelijk onderzoek naar de kwaliteit van de geleverde rechtsbijstand.	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
39. Betrek in het overleg met de Nederlandse orde van advocaten over de te nemen kwaliteitsmaatregelen de doelstelling om het aantal éénpitters dat binnen het stelsel werkzaam is te laten afnemen.	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
<i>Prikkels</i>				
40. Een eventueel voor hoger beroep afgegeven toevoeging wordt door de raad ingetrokken indien het hoger beroep door de rechtsbijstandverlener of diens cliënt voorafgaand aan de behandeling ter zitting is ingetrokken.	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
41. Het instellen van cassatie	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de	-	-	+

valt onder het bereik van de toevoeging voor het hoger beroep. Voor het louter instellen ontvangt de rechtsbijstandverlener geen toevoeging. Cassatieadvies door een daarin gespecialiseerde advocaat wordt, net als nu het geval is, als een advieszaak gehonoreerd. Voor een procedure in cassatie wordt uitsluitend een toevoeging verstrekt indien ook middelen zijn ingediend.	stelselvernieuwing rechtsbijstand.			
42. Bepaal de vergoeding aan een rechtsbijstandverlener op nihil bij evidente beroepsfouten van de advocaat (bijvoorbeeld het niet tijdig instellen van het rechtsmiddel, niet ontvankelijkverklaring vanwege ontbreken gronden of het door de rechtsbijstandverlener niet tijdig betalen van het griffierecht).	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
<i>Rol bestuur (de overheid)</i>				
43. Breid het Besluit proceskosten bestuursrecht uit met een bepaling dat de bestuursrechter een hogere kostenveroordeling kan uitspreken in geval het bestuursorgaan van een bevoegdheid gebruik heeft gemaakt, terwijl het evident was dat die wijze van gebruikmaking in rechte	Deze aanbeveling is reeds opgevolgd. De wijziging Besluit proceskosten bestuursrecht (Bpb) is per 1 juli 2021 inwerking getreden. Op grond van art. 2 lid 3 Bpd, kon ook voor de wijziging een bovenforfaitaire vergoeding worden toegekend in geval van kennelijk onredelijk handelen van het bestuursorgaan. Aanbeveling 43 is niet overgenomen, omdat er daarvoor in het Bpb in art. 2 lid 3 al een wettelijke basis bestond en men van mening was dat de voorgestelde explicitering van de			

onhoudbaar is.	bevoegdheid tot toekenning van een bovenforfaitaire proceskostenvergoeding zou leiden tot een toename van de complexiteit van de bestuursrechtelijke beroepszaken.			
44. Bestuursorganen dienen jaarlijks verslag te doen van aantal en omvang van ten laste van het bestuursorgaan komende kostenveroordelingen in bezwaar- en beroepsprocedures.	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing.	-	-	+
<i>Technologie</i>				
45. De raad heeft tot taak het bevorderen van technologische ontwikkelingen die bijdragen aan een efficiëntere rechtsbijstandverlening.	De Raad voor Rechtsbijstand is dit reeds gestart via hun innovatietraject.	-	-	
<i>Evaluatiesysteem</i>				
46. Creëer een systeem voor een periodieke evaluatie van het vergoedingstelsel. Eén keer in de negen jaar vindt een grondige evaluatie plaats, door een door de minister in te stellen commissie. Daarnaast vindt er elke drie jaar een beoordeling plaats van opgetreden onevenwichtigheden in de tijdsbesteding. Die beoordeling en een aansluitende advisering aan de minister gebeurt door een vast samengesteld gremium van raad, het ministerie en Nederlandse orde van advocaten en is gebaseerd op de (permanent) beschikbare	De aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand, waarbij gestreefd wordt naar een continu herijkingsproces.	-	-	+

tijdschrijfgegevens en vooraf vast te stellen criteria.				
47. Een essentiële voorwaarde voor een goed werkend evaluatiesysteem is dat rechtsbijstandverleners volledige en naar waarheid ingevulde urenspecificaties verstrekken aan de raad. Om de betrouwbaarheid en uniformiteit van urenregistraties te bevorderen, biedt de raad daarom een (aanvullend) tijdschrijfsysteem aan de aan het stelsel deelnemende rechtsbijstandverleners aan.	Deze aanbeveling wordt meegenomen in de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+
48. Bestede uren in forfaitaire zaken worden anders dan nu het geval is conform de normale afrondingsregels doorgegeven (0,01-0,49 naar beneden, 0,50-0,99 naar boven).	Deze aanbeveling wordt overgenomen.	+	N.v.t.	-
<i>Wijzigingen in wetgeving en beleid</i>				
49. Breng, indachtig het advies van de commissie-Wolfsen, de gevolgen van wijzigingen in wetgeving en beleid explicieter en transparanter in beeld.	Deze aanbeveling is reeds overgenomen en komt ook terug in de stelselvernieuwing.	-	-	+
50. Onderzoek of een cyclus kan worden ingericht om systematisch achteraf te onderzoeken in hoeverre de vooraf voorspelde volume-effecten van nieuwe wetgeving en beleid zijn opgetreden.	De aanbeveling is al onderdeel van de stelselvernieuwing rechtsbijstand.	-	-	+

51. Neem ook de gevolgen van de nieuwe wetgeving voor de urenbesteding onder het bereik van de toevoeging (het prijseffect), net als bij de rechtspraak gebeurt, voortaan mee in het afwegingskader voor de financiering van het stelsel.	Deze aanbeveling is reeds overgenomen.			
<i>Inwerkingtreding en overgangsrecht</i>				
52. Sluit wat betreft de inwerkingtreding van de voorstellen aan bij eerder in het stelsel gehanteerd overgangsrecht: voor aanvragen voor een toevoeging geldt het dan geldende recht, welk recht ook de declaratie regelt.	Deze aanbeveling wordt overgenomen. Alle wijzigingen gelden vanaf de afgiftedatum van de toevoeging.	+	+	+